

In november 2009 mocht ik :Conny van Uden-Bossink (secretaris van de KVO in Bavel) met een groepje op uitnodiging van de bisschoppelijke vastenactie naar Malawi reizen
Malawi staat centraal tijdens de 50ste campagne van vastenactie in 2010
Het is een van de armste landen ter wereld en lijdt duidelijk onder de klimaatverandering.

Als je aankomt met het vliegtuig in de hoofdstad Lilongwe zie je eigenlijk alleen maar droge rode aard,af en toe een struik en her en der wat huisjes. Op de hele tocht van Lilongwe naar de noordelijke plaats Mzuzu,waar we verblijven, blijft dit het beeld wat ik zie vanuit de bus. Daarnaast zie ik hele afgebrande vlaktes, waar tot voor kort bomen stonden. De bevolking van Malawi is zo arm dat ze geen geld heeft om brandstof te kopen. Illegaal worden daarom bomen in brand gestoken. Als er eenmaal vuur in een boom heeft gezeten groeit hij niet meer en mag hij gekapt worden en gebruikt als brandstof.

Ik heb verschillende dorpen in het noorden van Malawi bezocht. De tocht er heen ging over stoffige zandwegen. Vaak heb ik niet begrepen hoe onze chauffeur de weg nog wist, want alle huisjes en wegen lijken op elkaar. Als je van de hoofdweg, de enige geasfalteerde weg , afrijdt, houdt elke bewegwijzering op. Ook zie je dan geen palen meer met elektriciteitsdraden en lijkt het alsof je het meest afgelegen punt van de wereld bezoekt. Plekken zonder elektriciteit en vaak ook zonder water.

Zodra de plaatselijke bevolking onze bus met blanken in de gaten krijgt, wordt er druk gezwaaid en altijd worden we met zang en dans ontvangen. De vrouwen zetten een lied in met bijv. deze tekst: we hebben niets te geven, maar zijn zo blij met jullie komst. En die zin wordt steeds maar herhaald waarbij de één de voorzanger is en de rest volgt.

Het doel van onze reis is om projecten in de landbouw te bezoeken die worden ondersteunt door de vastenactie. In Malawi is het steeds droger geworden. Was er vroeger een regenseizoen van oktober tot maart en regende het tussendoor ook nog wel eens, nu regent het alleen nog in december, januari en februari. Daarnaast is door de hele ontbossing het land ook droger geworden omdat de bomen het water en de grond niet meer vast houden.

Cadecom, de plaatselijke partner van vastenactie trekt de dorpen in en vraagt de dorpsbewoners naar hun problemen. De mensen hebben door de droogte honger omdat hun oogst mislukt of te weinig opbrengt. Cadecom geeft trainingen in de dorpen, bijv. aan de vrouwen over irrigatie.

Ik bezocht een dorp waar alle vrouwen gezamenlijk het land bewerken. Ze hebben van Cadecom gieters gekregen en er zijn waterreservoirs gegraven. Ze leren dat ze in de regentijd het water op moeten vangen en in de droge tijd hun land moeten besproeien. Zo kunnen ze in plaats van één keer per jaar, 2 of 3 keer per jaar oogsten .Ik heb me verwonderd dat je mensen moet leren hun land te begieten. Een gietertje is in Nederland een van het eerste speelgoed dat kinderen krijgen. Ze leren van jongs af aan water geven. In Malawi is dat nooit gebeurd.

Doordat vrouwen samenwerken kunnen ze een groter stuk land bebouwen,daardoor krijgen ze een grotere opbrengst van hun oogst en kunnen ze een betere prijs voor hun producten bedingen. De volgende stap is om nu gezamenlijk hun producten naar de markt te vervoeren. Tot voor kort zorgde ieder gezin voor zijn eigen lapje grond en ging zelf de lange weg van vijf uur lopen naar de markt.

Vrouwen uit 20 omliggende dorpen helpen hun mannen om een dam op te hogen . Door deze samenwerking wordt de dam sneller hoger en kunnen ze meer water opvangen. Het water

wordt gebruikt voor irrigatie en het laten drinken van hun vee. Het is zelfs de bedoeling om als er echt een meer ontstaat, vissen uit te zetten.

De vrouwen leren niet alleen samenwerken en irrigeren maar krijgen ook zaad van Cadecom dat beter bestand is tegen het drogere klimaat. Hierdoor verbetert ook hun oogst. Na het oogsten moeten ze dan een deel van de opbrengst aan Cadecom teruggeven, die er dan weer andere groepen of dorpen mee helpt. Datzelfde geldt voor geiten. Een groep of dorp krijgt voor natuurlijke mest een aantal geiten en moet ook daarvan na het jongen een aantal afstaan voor andere dorpen.

Het maakte op mij diepe indruk hoe hard de vrouwen moeten werken. Kilometers lopen voor water en hout. Koken op een eenvoudig vuurtje en werken op het land. Je ziet het verdriet als ze vertellen dat in slechte tijden er voor iedereen maar één maaltijd per dag is en de kinderen dan te verzwakt zijn om de kilometers naar school te lopen. Maar ook zie je de strijdlust bij de komst van het betere zaad en het onderricht over irrigatie. De wil om dit op te pakken en zo de situatie van hen en hun kinderen te verbeteren is groot. Dankbaar zingen ze dat ze blij zijn met Cadecom die hen vooruit helpt. Swingend gaan de emmers met water op hun hoofd en wordt de mais fijn gestampt. Wat zijn wij Nederlanders dan een stelletje stijve harken.

Het was een hele confrontatie deze kennismaking met vrouwen die vechten voor hun eerste levensbehoefte. Daarnaast voelde ik ook trots dat deze vrouwen ondanks hun armzalige bestaan zo'n kracht uitstralen. Dat ze blijven lachen en zingen en de moed niet opgeven. Hopelijk zullen velen hen steunen tijdens de vastenactie 2010